

Lối Sóng

1

Tập thể tác giả Nhóm Cánh Buồm

Tập thể tác giả nhóm Cánh Buồm

Chương trình Giáo dục Hiện đại

LỐI SỐNG 1

CÁ NHÂN

**GIÁO DỤC TIỂU HỌC ỔN ĐỊNH VÀ
BẢO ĐẢM CHẤT LƯỢNG**
**THÌ TOÀN BỘ NỀN GIÁO DỤC MỚI ĐƯỢC ỔN ĐỊNH,
MỖI GIA ĐÌNH ỔN ĐỊNH, CẢ XÃ HỘI CÙNG ỔN ĐỊNH.**

LỐI SỐNG 1

© Nhóm Cánh Buồm

Sách này do nhóm Cánh Buồm tạo ra và cấp phép sử dụng theo giấy phép **Creative Commons Attribution-NonComercial-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-NC-SA 4.0)**. Theo giấy phép này, mỗi người dùng hoặc phân phối lại cuốn sách dưới bất kỳ hình thức nào (dạng số hoặc dạng in) đều phải dẫn nguồn bản quyền của cuốn sách và giữ nguyên dòng “Tải về miễn phí tại <https://canhbuom.edu.vn/sachmo/>” trên mỗi trang tài liệu, hoặc trong trích dẫn trả lời trang kề trên.

Liên lạc:

Chương trình Giáo Dục Hiện Đại – Nhóm Cánh Buồm

Email: lienhe@canhbuom.edu.vn | Website: www.canhbuom.edu.vn

Chịu trách nhiệm bản thảo:

PHẠM TOÀN, NGUYỄN THỊ THANH HẢI

TRẦN BÍCH VÂN

Biên tập:

NGUYỄN THỊ MINH HÀ

Minh họa:

NGUYỄN PHƯƠNG HOA

VÀ MỘT SỐ HÌNH ẢNH TỪ INTERNET

CÙNG BẠN DÙNG SÁCH

Bộ sách *Lối sống* được soạn để tổ chức việc học Đạo đức hoặc Đạo lý của trẻ em ở nhà trường phổ thông.

Tại sao cần phải thay đổi như vậy?

1. Khả năng cao nhất của cách dạy “Đạo lý” hoặc “Đạo đức” là đưa ra được những lời khuyên. Lời khuyên có thể đúng, nhưng lấy gì bảo đảm người học sẽ có hành vi đúng như lời khuyên?

2. *Lối sống* là hành vi có ý thức hằng ngày của một con người. Những hành vi đó thể hiện quan niệm về đạo đức được chia sẻ với mọi người trong cộng đồng. Đó là một công trình rèn luyện lâu dài khởi động một cách có ý thức từ nhà trường.

Môn học này cùng bộ sách này vì thế có thể đặt tên rất dài là *Sách hướng dẫn tổ chức hình thành lối sống hằng ngày cho trẻ em* và đã được rút gọn thành **môn giáo dục Lối sống** kèm theo là sách học **Lối sống**.

Một lối sống mới cho trẻ em được hình thành theo một trục chính là *năng lực sống đồng thuận*. Đó là học để biết cùng tìm cách sống hòa hợp giữa cá nhân với cộng đồng và giữa các cộng đồng với nhau. Đó cũng là lối sống hằng ngày, ngay ngày hôm nay, từ Lớp 1, và ý thức sống đó sẽ có tác động tới lối sống mai sau.

Chương trình học được phân bố theo các chủ đề như sau:

Lớp 1 – Cá nhân (ý thức sống tự lập – tự phục vụ. Tự lập là mặt tinh thần, còn tự phục vụ là mặt vật chất).

Lớp 2 – Cộng đồng (Nguyên lý sống đồng thuận thể hiện rõ nhất

ở lối sống của con người trong cộng đồng; Và đồng thuận là (a) cùng lao động, (b) cùng tôn trọng giá trị văn hóa – tinh thần của nhau, (c) cùng tháo ngòi xung đột).

Lớp 3 – Gia đình (Nguyên lý ba yếu tố sống đồng thuận áp dụng vào cộng đồng gia đình để sống hạnh phúc và biết xử lý khi hạnh phúc gia đình bị đe dọa).

Lớp 4 – Tổ quốc (Nguyên lý ba yếu tố sống đồng thuận áp dụng vào cộng đồng quốc gia–dân tộc: Học sống đồng thuận trong một dân tộc ở đó em có đồng bào; và sống đồng thuận trong một quốc gia ở đó có những ràng buộc bằng luật pháp).

Lớp 5 – Nhân loại (Nguyên lý ba yếu tố sống đồng thuận áp dụng trong cộng đồng loài người văn minh đang phải cùng học lối sống văn minh hơn để tránh bị tuyệt diệt).

Học để có ý thức và ứng dụng *lối sống có đạo đức* như trên ở bậc Tiểu học, học sinh sẽ có hành trang ban đầu như sau:

- (a) Các em hiểu rõ học *Lối sống* không phải là học nói lại những nguyên tắc đạo đức, mà là *thực hành* có ý thức một nguyên lý cao cả *sống đồng thuận*.
- (b) Mọi hành vi của học sinh từ Lớp 1 đến hết Lớp 5 đều tiến hành có tổ chức để đạt tới cái *tinh thần* (ý thức đạo lý) được kiểm soát bởi cái *vật chất* (những hành vi cụ thể, thực hiện một cách tường minh).
- (c) Hành trang *sống đồng thuận* đó sẽ đưa các em lên bậc Trung học cơ sở đi sâu vào từng vấn đề đạo lý người xem xét dưới các khía cạnh triết học, xã hội học, và cả về chính trị, bảo đảm hết Lớp 9 sẽ thanh thản vào đời.

Toàn bộ quan điểm và nội dung cụ thể trong bộ sách *Lối sống* này đều đã được phát triển và quy trình hóa bởi nhóm Cánh Buồm.

Tuy nhiên, các tác giả vẫn thấy cần nói lời biết ơn tới những người đi đầu mở đường là Hồ Ngọc Đại, Mạc Văn Trang, Đặng Ngọc Riệp và Trần Thị Tố Oanh của hệ thống Giáo dục thực nghiệm Công nghệ Giáo dục.

Nhóm biên soạn mong bạn dùng sách chú ý thực hiện đường lối *không dạy học theo lối giảng giải mà chỉ tổ chức việc tự học của trẻ em*.

Các năng lực tương ứng tạo ra từ những môn học khác (Văn, Tiếng Việt, Khoa học, cả môn Tiếng Anh...) đều được huy động đúng lúc vào việc học sách *Lối sống*.

Hơn ở đâu hết, môn *Lối sống* sẽ thể hiện mong ước của nhóm Cánh Buồm đã được long trọng ghi trên bìa các tập sách bậc Tiểu học: *Giáo dục Tiểu học ổn định và bảo đảm chất lượng thì toàn bộ nền giáo dục mới được ổn định, mỗi gia đình ổn định, cả xã hội cùng ổn định.*

Chúc các bạn thành công!

Nhóm Cánh Buồm

Lá thư đầu năm gửi các em học sinh Lớp 1

(Vì các em học sinh (HS) chưa biết đọc, nên thư này sẽ được giáo viên (GV) hoặc phụ huynh giúp các em hiểu tinh thần môn học hạn chế ở mấy câu hỏi thảo luận ở cuối lá thư này).

Các em học sinh Lớp 1 thân mến,

Các em bắt đầu đi học trường phổ thông.

Đến trường phổ thông khác hẳn khi *trước 6 tuổi*, các em còn bé đang sống với gia đình, hoặc đi học ở lớp Mầm non, Mẫu giáo.

Giai đoạn trước 6 tuổi là thời kỳ các em *chơi vui cho cứng cáp cơ bắp, tập nói thật sôi, hết nói ngọng, yêu thiên nhiên cây cỏ hoa lá và con vật, yêu quý con người và yêu cái đẹp trong cuộc sống*.

Khi đã tròn 6 tuổi các em vào trường phổ thông. Từ đây bắt đầu việc học có ý thức những điều cần thiết để hết lớp 9 thì có thể vào đời.

Một môn học quan trọng là môn *Lối sống*.

Đây là môn học quan trọng vì nó giúp tổ chức cuộc sống với ý thức *đạo đức* của con người.

Ý thức này thể hiện trong *lối sống* ở nhà, ở trường, ở ngoài đường... ngay cả khi các em sống một mình nữa.

Ý thức này được xây dựng từ bài học đầu tiên: **Em đã lớn**. Em bắt đầu có ý thức mình là một *cá nhân tự lập*.

Sau đó là những bài học cho em sống tự lập bằng những công việc *tự phục vụ*. Cá nhân tự lập thì phải biết tự phục vụ. Có ý thức tự phục vụ thì mới thành một cá nhân tự lập.

Cả năm học, môn học này chỉ nhắm một mục tiêu: Giúp các em có ý thức mình là một cá nhân tự lập.

Thảo luận

1. Em cho biết: Trước 6 tuổi em học những gì? Làm gì để cơ thể cứng cáp? Làm gì để nói sõi? Làm gì để yêu ông bà, cha mẹ, anh chị và quý trọng mọi người?
2. Khi đã 6 tuổi, em đi học trường phổ thông. Em cho biết: Từ hôm nay em sẽ rèn luyện thành con người như thế nào?
3. Cùng reo to: **Sống tự lập!**

Bài 1

EM ĐÃ LỚN

1. Thảo luận nêu vấn đề

GV cho HS xem hình vẽ, suy nghĩ.

Nêu vấn đề chung nhất: Chúng ta, những học sinh Lớp 1, chúng ta vẫn còn bé hay đã lớn?

Cả lớp cùng nhắc lại câu hỏi: chúng ta vẫn còn bé hay chúng ta đã lớn?

Bé tí khi nào lớn như ta?

2. Thảo luận thêm – chú ý chỉ để nhớ kỹ câu hỏi còn bé hay đã lớn Thể nào là đã lớn?

- Hai học sinh, một bạn cao lớn, một bạn thấp bé, ai là người đã lớn?
- Hai học sinh, một bạn khỏe, một bạn yếu, ai là người đã lớn?
- Thể nào là lớn thể xác bề ngoài mà chưa lớn về tinh thần?
- Em thích kiểu lớn nào? Thích lớn thể xác hay lớn tinh thần?
- Thể nào là lớn về tinh thần?

Vui học Cùng tổ chức Triển lãm EM ĐÃ LỚN nhé?

Những bạn nào đồng ý?

Tại sao em đồng ý?

Những bạn nào không đồng ý?

Tại sao em không đồng ý?

Bàn nhau sao cho tất cả các em đều đồng ý
cùng nhau tổ chức Triển lãm EM ĐÃ LỚN

Bài 2

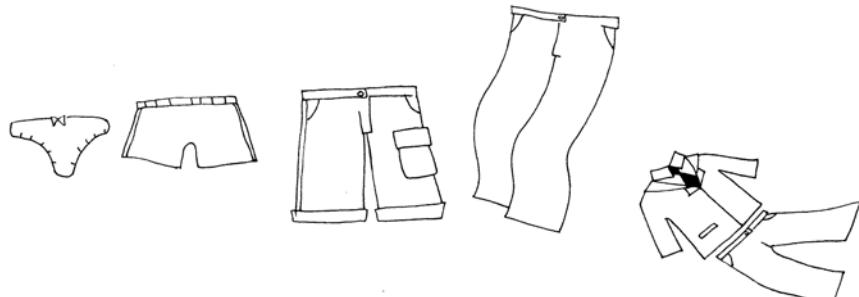
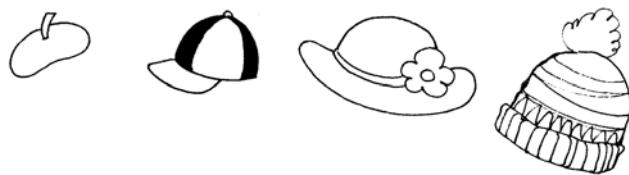
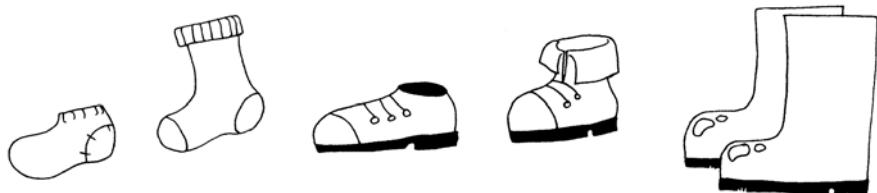
EM TỔ CHỨC TRIỂN LÃM

Tập phân công tổ chức triển lãm EM ĐÃ LỚN

Bàn nhau cách làm

GV: Các em thảo luận:

- Tổ chức triển lãm “Em đã lớn” nhằm mục đích gì? Sẽ có tác dụng gì tới học sinh, giáo viên và phụ huynh?
- Nội dung triển lãm là các đồ dùng của em từ khi ra đời đến hôm nay. Tại sao lại chọn triển lãm như thế?
- Triển lãm cả những hình ảnh kỷ niệm của các em từ hôm ở nhà hộ sinh về đến hôm nay.

Những tấm ảnh kỷ niệm Em đã lớn

Bàn tiếp về cách làm triển lãm

GV: Các em thảo luận: Nên hô hào bạn nào có đồ gì thì cứ mang đến, hay là có cách làm khác?

Hô hào mỗi bạn đem đến một thứ sẽ gặp trở ngại gì?

Hay là nên giao mỗi tổ phụ trách mang chỉ một loại đồ triển lãm thôi? Làm cách này có lợi gì?

Vậy tổ nào nhận mang quần (áo, mũ)? Nếu tổ đó thiếu thì làm cách gì?

Bàn nhau tiếp về cách làm

GV: Các em thảo luận: Có cần viết giấy mời cha mẹ, ông bà và các giáo viên khác của trường mình không?

Các em chưa biết viết, có thể làm cách gì mời cho đẹp và sang trọng nữa?

Bàn nhau tiếp việc cuối cùng:

GV: Các em chưa viết giỏi, có muốn cô giúp vẽ tên phòng triển lãm không? Trong giấy mời các em cứ chép y nguyên như thế là đủ.

CÙNG HỌC BÀI HÁT ĐỂ KỶ NIỆM HOẠT ĐỘNG 2

Từng nét chữ xinh xinh thảng hàng
 Ngòi bút viết theo tay nhịp nhàng
 Điều hay ấy chúng em được biết
 Chính cô dạy em thế

Học phép tính biết cách nhân chia,
 Chẳng đánh mắng những bé em thơ
 Điều hay ấy chính cô dạy em
 Ở mái trường mến yêu

Học phép tính em quen dần dần
 Đọc ghép chữ xinh xinh thành vần
 Điều hay ấy chúng em được biết chính cô dạy em thế

Học những cuốn sách quý thân thương
 Thành những thiếu nhi rất chăm ngoan
 Điều hay ấy chính cô dạy em ở mái trường mến yêu.

Nhin thế giới quanh em hiền hòa
 Giọt nước mắt mưa rơi thèm nhè
 Điều hay ấy chúng em được biết chính cô dạy em thế

Đoàn kết tốt gắn bó keo sơn
 Từ tấm bé đã biết yêu thương
 Điều hay ấy chính cô dạy em ở mái trường mến yêu.

(Nhạc Liên Xô cũ, lời Phạm Tuyên)

Câu hỏi tiếp: Em đã lớn, em phải làm gì?

Bài 3

EM TỰ PHỤC VỤ

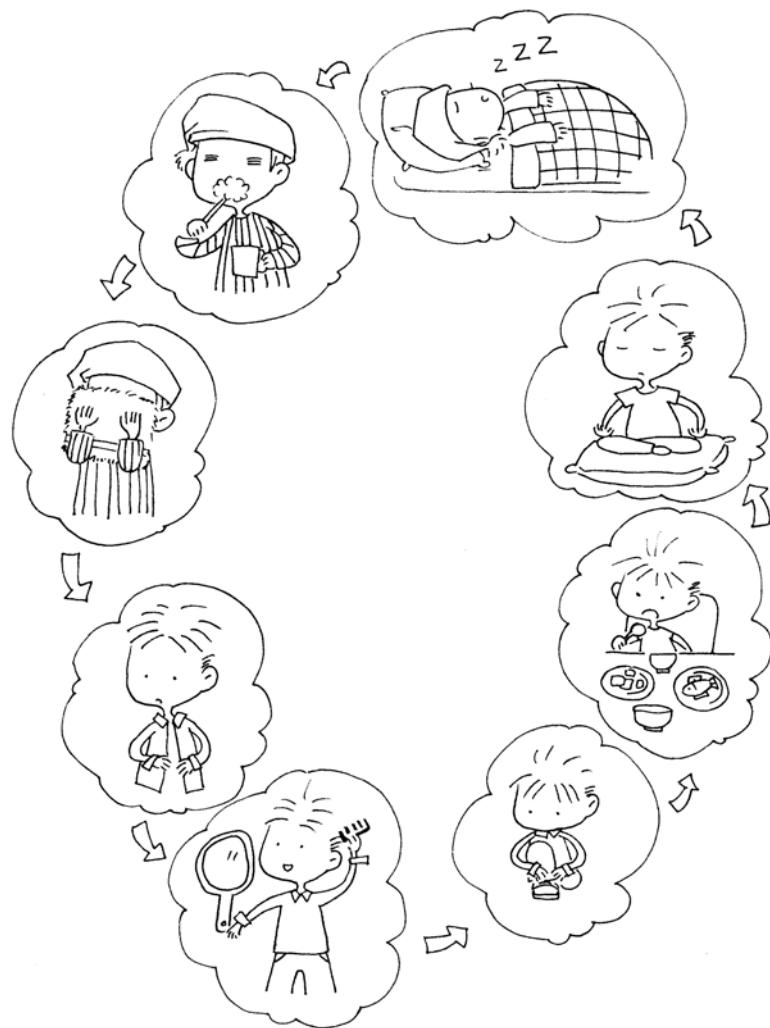
TỰ LẬP trong lối sống TỰ PHỤC VỤ

Thảo luận

1. Trong thời gian triển lãm các em nghe thấy những lời này không: *Chóng lớn thật! Lớn nhanh thật!* Còn những lời nói gì nữa về việc *em đã lớn*?

2. Em có cảm thấy em đã lớn không hay vẫn nghĩ em còn bé? Vậy thế nào là *đã lớn*? Bé người nhưng chăm học và học giỏi thì bị coi là *còn bé* hay được khen là *đã lớn*? Tại sao? Cao lớn nhưng lười học, lười làm công việc nhà, công việc lớp... thì có coi là *đã lớn* không? Tại sao?

3. Lớp chúng ta sau cuộc triển lãm sẽ thực hiện một điều này: *Sống tự lập – sống tự phục vụ – em sẽ tự làm những công việc tự phục vụ từ sáng cho đến tối* như hình ảnh này.

4. Các em cho biết:

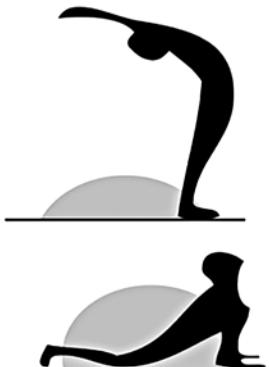
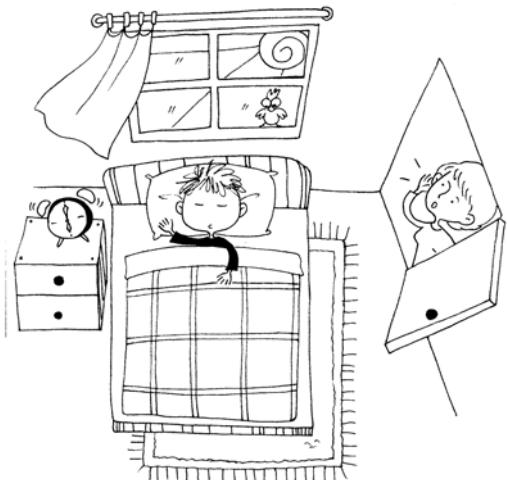
- Các em lần theo từng hình và gọi tên chuyện được vẽ ở hình đó.
- Bắt đầu một ngày của em được vẽ từ hình nào? Đúng không? Tại sao em nghĩ phải bắt đầu từ việc đó?
- Trong hình này còn vẽ thiếu những việc gì? Sao em biết là thiếu?
- Các em sẽ học cách sống tự phục vụ theo từng điểm một đã vẽ như thế. Học đến đâu thì làm đến đó, có đồng ý không?

Hoạt động 1 – Buổi sáng của em

Thảo luận

Buổi sáng của em bắt đầu với việc nào? Tiếp theo là việc nào?

Ngủ dậy đúng giờ

Tập thể dục

Vệ sinh sạch sẽ

Làm việc nhà

KỸ NĂNG SỐNG BUỔI SÁNG CỦA NGƯỜI TỰ LẬP LỚP 1

1. Buổi sáng em chào mọi người như thế nào?

- a. Em vui vẻ chào những người trong gia đình đã thức dậy cùng em.
- b. Vui vẻ khi chào: Nét mặt tươi cười (cùng tập ngay lúc này ở lớp). Tại sao khi chào nét mặt cần phải tươi cười?
- c. Nói lời chào to vừa phải. Tại sao nên như thế? (Để không ảnh hưởng giấc ngủ muộn của người khác, ông bà già, người ốm, người làm việc khuya cần nghỉ thêm... Nhà em có những trường hợp như vậy không?).

2. Buổi sáng em tập thể dục như thế nào?

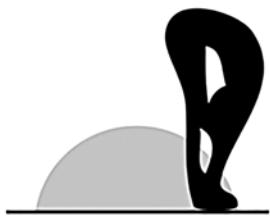
- a. Nếu có người lớn trong gia đình cùng tập với em thì rất vui! Em làm cách gì để người trong gia đình cùng tập với em?
- b. Nếu không có người tập thể dục cùng, em vẫn tập hay bỏ tập? Nếu trời mưa, em bỏ tập hay tìm cách tập đơn giản mà hiệu quả ở nơi tránh được mưa?
- c. Hai cách tập thể dục nên theo: *chạy bộ và tập động tác yoga Chào Mặt Trời*. Khi trời mưa, có thể chỉ tập Chào Mặt Trời trong nhà là đủ (Các em xin cô giáo cho học cách Chào Mặt Trời ngay trong tiết học nhé).

1 Đứng thẳng, hai chân vững, chắp tay trước ngực.

2 Đưa tay lên cao vòng qua đầu, ngửa người ra sau theo khả năng

3 Cúi gập người, tay ôm cổ chân

4 Bước một chân về phía trước, hạ đầu gối vuông góc, hai tay chống thẳng xuống đất

5 Đưa hai chân về phía sau, thẳng cẳng người

6 Gập khuỷu tay và hạ từ từ cơ thể xuống, trán mũi ngực chạm thảm

7 Hạ toàn bộ phần chân và hông xuống thảm, tay chống, người rướn cao

8 Đưa hông lên cao, gập người theo hình chữ V ngược, đầu xuôi theo tay

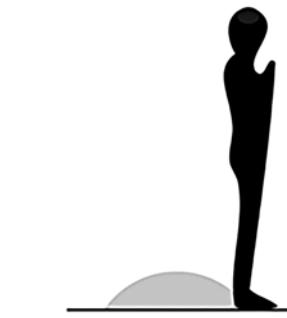
9 Lặp lại động tác 4 nhưng đổi chân

10 Lặp lại động tác 3

11 Lặp lại động tác 2

12 Lặp lại động tác 1

3. Vệ sinh cá nhân buổi sáng như thế nào?

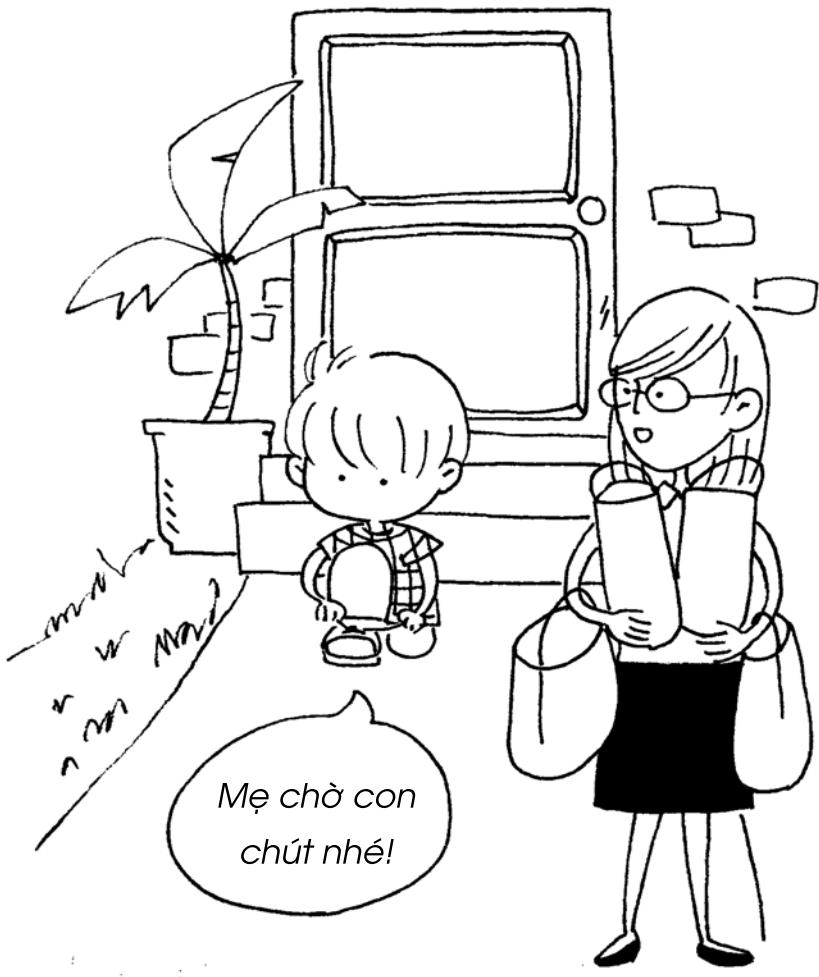
- a. Tắm buổi sáng là điều nên làm. Tắm buổi sáng sau khi tập thể dục, sau khi đã đi vệ sinh và đánh răng rửa mặt, sẽ thành một thói quen đánh dấu em đã xong một phần công việc buổi sáng.
- b. Mùa nóng và mùa lạnh đều phải tắm. Em sẽ thấy tinh táo, ăn sáng sẽ ngon miệng, chuẩn bị đi học vui vẻ.
- c. Ở nơi chưa có bình nóng lạnh, em làm cách gì để buổi sáng có chút nước nóng vệ sinh thân thể?

4. Ăn sáng như thế nào?

- a. “Bữa sáng ăn như vua, bữa trưa ăn như dân, bữa tối ăn như người hành khất”. Các em nhắc lại câu trên và giải thích ý nghĩa của lời khuyên vui vẻ đó.
- b. Học cùng môn Văn ở bài Đồng cảm, em nói một ý nghĩ của người mẹ, của ông bà: “Nếu tất cả học sinh Lớp 1 đều được bữa ăn sáng miễn phí ở trường?”
- c. Em có thích làm được điều đó không? Ngay bây giờ, em cần có thái độ thế nào khi bữa ăn sáng đã được gia đình làm sẵn cho em?

5. Chuẩn bị đi học

- a. Em hành động như thế nào để không phải nghe lời giục của mẹ (của cha) buổi sáng? Bắt chước vui cách ở nhà mẹ hoặc cha giục em như thế nào? Nếu có những lời giục già đó, thì khuyết điểm tại ai?

- b. Nếu là khuyết điểm của em, gọi nó là gì? Em sẽ sửa chữa như thế nào?
- c. Nếu là khuyết điểm của mẹ (hoặc cha), em sẽ cư xử thế nào? Cãi lại? Trây ý ra? Khéo léo nói cho mẹ hoặc cha yên lòng? Tại sao em chọn một cách cư xử nào đó?

Hoạt động 2 – Đến trường

Thảo luận

Học theo phương pháp Cánh Buồm buổi sáng đến trường chỉ có những chuyện vui thôi nhé!

1. Gặp các bạn: Không cần phải ngồi *truy bài*. Tại sao không cần? Gợi ý các em: Mỗi tiết học có ba việc làm, Việc làm 1 là gì? Giáo viên sẽ giúp các em làm gì trong Việc làm 1?
2. Gặp các cô giáo và thầy giáo, không lo bị yêu cầu: “*Bảo bối mẹ đến gặp cô nhé, dạo này em học kém lắm!*” Tại sao không có chuyện này?
3. Gặp các phụ huynh khác, ai ai cũng có nét mặt vui tươi. Tại sao? Có phải vì phụ huynh nào cũng có đứa con bắt đầu biết *sống tự lập* như em không?

Đóng vai

1. Em tưởng tượng và đóng vai hai vị phụ huynh khoe con mình nay đã bắt đầu có ý thức biết *sống tự lập*.

A – Chị ạ, sáng nay hơi mưa, tôi giả vờ bảo con: “Thôi hôm nay nghỉ tập thể dục con ạ”...

B – He he he, sáng nay em cũng giả vờ bảo con hết như chị...

A – Cháu nhà tôi nói thế này (*ghé tai thầm thì, cả hai cùng cười*).

GV: Đố các em đoán xem hai bạn học sinh đó đã trả lời mẹ như thế nào khiến hai bà mẹ cùng cười như thế?

2. Đóng vai:

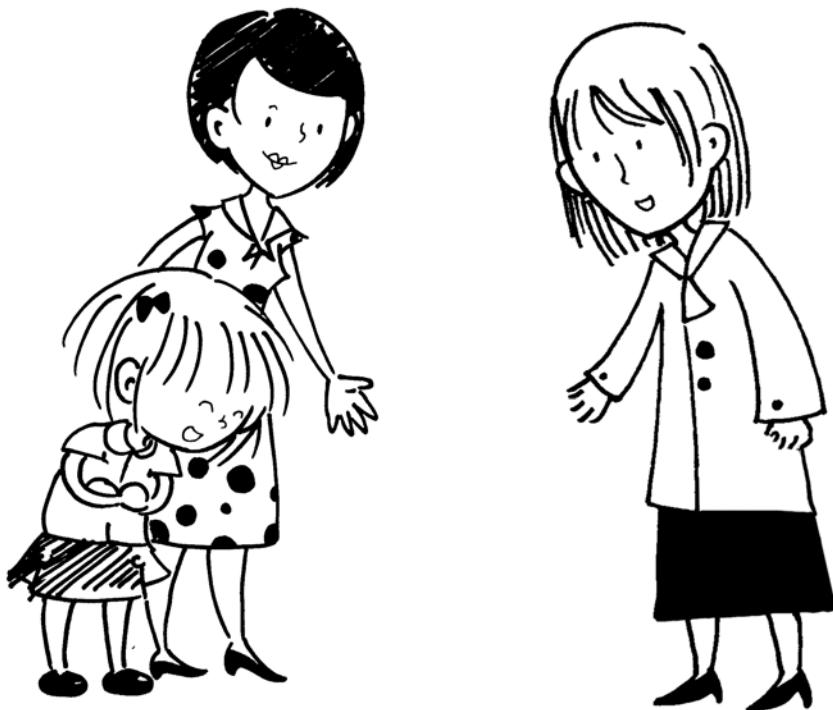
A – Đêm qua ông có xem trận C1 không? Đá tuyệt vời nhỉ? Tôi với thằng con trai đánh cược, tôi bị thua.

B – Chết! Sao ông cho con thức khuya thế?

A – Không, đó là con lớn, nó đi làm rồi. Tôi thử cậu Lớp 1 thì bị nó trả lời làm mình thiện chết được (*ghé tai thầm thì, cả hai cùng cười*).

GV: Đố các em nói lại câu trả lời của người con học Lớp 1 đấy!

**Mọi việc vui vẻ, mọi người gặp nhau vui vẻ!
Chúng ta chỉ cần học cách chào hỏi nhau thôi!**

KĨ NĂNG SỐNG

Luyện tập cách xưng hô và chào hỏi

1. Thông nhất cách xưng hô ở trường

- a. Em gọi giáo viên bằng *Thầy, Cô* và xưng *Em* (kể cả giáo viên cao tuổi). Không xưng *Con* vì thiếu dân chủ, thiếu bình đẳng.
- b. Em cũng gọi các cán bộ bằng *Thầy, Cô* và xưng *Em*. Vì mỗi cán bộ đó (cô y tá, cô thủ thư, bác lao công, cô thanh tra...) đều phải cư xử với em như một nhà giáo.
- c. Em gọi bác bảo vệ và các phụ huynh là *Bác* và xưng *Cháu*. Tại sao xưng hô như vậy em có biết không?

2. Buổi sáng đến trường, việc đầu tiên em cần làm là: *Chào bác bảo vệ đón em ở cổng trường*

Cách chào: Nhìn thẳng vào bác bảo vệ và nói to: *Cháu chào bác bảo vệ ạ.*

Vì bác bảo vệ bạn kiểm soát đông người ra vào và đảm bảo an toàn cho các em nên bác có quyền nhìn vào các em và gật đầu hoặc mỉm cười với em thế là đủ.

3. Buổi sáng đến trường, buổi chiều ra về em chào giáo viên như thế nào?

- a. Nguyên tắc: chào giáo viên và các cán bộ sáng chào một lần khi gặp và chiều chào một lần trước khi ra về.
- b. Cách chào: nhìn thẳng vào người em gặp và nói to: "*Em chào thầy*"; "*Em chào cô*"; "*Cháu chào cô*"...
- c. Lưu ý: Trong một ngày ở trường em gặp mặt thầy cô và cô chú cán bộ rất nhiều lần, khi đó em không cần chào, chỉ cần giữ nét mặt tươi cười nhìn thẳng vào người đó gật đầu là đủ.

4. Rất quan trọng: “Chào hỏi” trong tiếng Việt có nghĩa gì? Là “chào” và “hỏi”. Đó là những cách chào khác nhau để thêm ý nghĩa

Các em luyện tập cách chào khi chỉ riêng em và giáo viên:

Em chào cô – Em chào cô, cô khỏe không ạ? – Em chào cô, hôm nay em thấy cô vui quá! – Em chào cô, sáng nay cô có đi bơi không ạ?

5. Lịch sự và tinh tế khi chào hỏi

Các em có cách chào hỏi thế nào để tỏ lòng đồng cảm với giáo viên đang có việc lo lắng: Khi em bé của cô ươn mìn? Khi gia đình cô có người ốm? Khi cô ốm?

Thảo luận: Trong một số trường hợp, để tỏ lòng đồng cảm với giáo viên, em chỉ cần đến gần và nắm tay thật chặt. Như vậy có là *lịch sự và tinh tế* không?

Hoạt động 3 – Em tự lập trong các tiết học

Thảo luận

Học theo phương pháp Cánh Buồm buổi học (cả trong lớp và ở ngoài trời) cũng chỉ có những chuyện vui thôi nhé! Đó là vì em *tự học cho em*. Làm cách gì để đạt được cách học cao quý đó?

1. Điều đầu tiên thấy ngay, là việc học và làm bài tập đều *không chấm điểm*. Làm cách gì *kiểm soát* việc học của em?
2. Ba việc làm trong mỗi tiết học là những việc gì? Lấy tiết Tiếng Việt Lớp 1 để cùng thấy rõ ba việc làm đó.
  - a. Việc làm 1: Ôn cái đã biết. Em cùng các bạn tự ôn cái đã biết, hay ai ôn giúp các em? Cho ví dụ.
  - b. Việc làm 2: Học cái mới. Cái mới học có dựa trên cái đã biết không? Cho ví dụ.
  - c. Việc làm 3: Tự sơ kết tiết học. Em tự ghi điều mới học được, hay nghe cô giáo đọc và chép lại? Em có làm được hết các bài luyện tập không? Em thấy các bài luyện tập dễ hay khó?

3. Cùng xem tranh và cho biết điều gì em *đã biết* và điều gì em *sắp học* trong tiết học này:

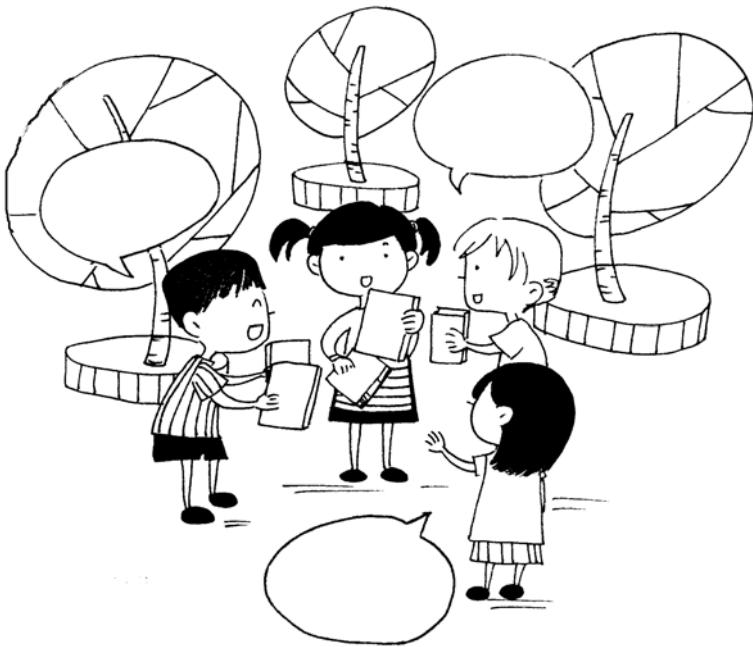
4. Học theo phương pháp **Cánh Buồm** có cần thêm bài tập về nhà không? Có cần học thêm không? Như vậy, em *đã tự cho điểm* và *đã tự đánh giá* việc học của em chưa? Có cần giáo viên cho điểm thêm nữa không?

5. Khi về nhà, em kể lại cách học ở trường, mọi người ở nhà có tỏ ý thích không? Em kể lại việc học Văn theo lối đóng vai và rủ người nhà cùng chơi, mọi người có thích không? Khi đó, có cần cho điểm nữa không?

6. Các em cho biết: Nếu gia đình cứ chạy theo việc tìm kiếm điểm số của con em, sẽ có hại gì:

- Trong việc giáo dục *tinh thần tự lập* của các em? Thủ nghĩ xem, từ bé, có ai dạy các em bú mẹ, lẫy, bò, ngồi, đứng dậy, đi? Các em đã tự học những điều đó theo cách gì? Nếu không tự học, các em có sống sót nổi đến bây giờ không?

- b. Trong mối quan hệ giữa gia đình và GV? Nếu gia đình xin điểm cao cho em, sẽ xảy ra chuyện gì? Xảy ra chuyện gì cho em? Xảy ra chuyện gì cho GV? Xảy ra chuyện gì cho gia đình em?
- c. Trong cuộc đời đi học lâu dài về sau của các em? (Sau này vào đời có ai “cho điểm” các em không, hay tự các em “cho điểm” mình?)
6. Có bức hình vui ở dưới. Em đặt tên cho hình vẽ đó và nghĩ ra lời nói của từng bạn trong hình sao cho phù hợp với ý của em.

- 7. Câu hỏi riêng** cho những Người tự lập tự thấy mình học giỏi:
Nếu hôm nay học đến trang xx của sách *Tiếng Việt*, em tự mở ba trang tiếp theo, em có thể đoán được em sắp học gì không? Tại sao em đoán được? Điều gì em đã biết? Điều gì em sắp học? Chỉ cần hỏi qua một tí và người nhà sẵn sàng trả lời, em có tự học được nốt mấy trang đó không? Em làm thử đi và kể kết quả cho cô giáo nghe.

KỸ NĂNG của người biết cách học

1. Đêm qua bố em xem bóng đá đến khuya mới đi ngủ. Sáng ra bố dậy muộn, bố bàn lùi với em: Thôi hôm nay trời mưa, con ở nhà ngủ với bố, nghỉ học một hôm có làm sao đâu. Em sẽ tìm cách giải thích cho bố theo cách nào (các em có thể cùng nhau đóng vai cảnh này)?

- a. Giải thích vui: Đồng ý, con không đi học, bố cũng không đi làm việc cho cả nhà cùng đói.
- b. Giải thích lý thuyết dài dòng về sự cần thiết phải đi học như ông cụ bà cụ non.
- c. Túm áo bố, không nói năng gì hết, lôi bố ra xe đòi bố đưa đi học.

2. Bố hoặc mẹ đón em ở trường về. Bố hoặc mẹ hỏi: Hôm nay con được mấy điểm? Em sẽ tìm cách giải thích theo cách nào sau đây (các em có thể cùng nhau đóng vai cảnh này):

- a. Em giải thích cách học ở trường là *tự đánh giá* chứ không do giáo viên đánh giá và cho điểm. Vì sao?
- b. Em bêu môi và nghĩ bụng “*bố / mẹ chẳng hiểu gì cả. Tự lập, tự học, thì phải tự đánh giá chứ?*” Và em không nói gì hết.
- c. Em đem vở ghi ra và giải thích em đã tự ghi đủ bài học hôm nay và cả các hôm trước nữa. Như vậy em đáng được điểm cao. Nhưng chữ còn hơi xấu, em tự trừ 1 điểm. Và em ôm đầu bố (hoặc mẹ) vào và hôn chọt cái.

3. Người nhà mở vở của em ra. Có người chê: Học tiếng Việt mà đầy những ô vuông vuông chữ nhật, chả hiểu học cái gì! Em dùng cách giải thích như sau: em phát âm một tiếng, đưa tiếng đó vào mô

hình, rồi viết chính tả vài tiếng cho mọi người xem. Em sẽ nhận được ý kiến như thế nào của người nhà? (Các em có thể cùng nhau đóng vai cảnh này)

4. Người nhà mở vở của em ra. Có người chê: Học Văn mà đầy những hình cũ già, cảnh lũ lụt, tranh vẽ,... chẳng thấy bài thơ bài văn nào hết! Em hãy dùng cách giải thích như sau: Em rủ người nhà chơi đóng vai cảnh lũ lụt chẳng hạn, sau đó em hỏi người nhà: "Bố (mẹ) là nhà văn, bố mẹ có thương những người chạy lụt không? Bố (mẹ) có tình thương trước hay có bài thơ trước?". Em sẽ nhận được ý kiến như thế nào của người nhà? (Các em có thể cùng nhau đóng vai cảnh này).

KẾT BẠN Ở TRƯỜNG

1. Kết bạn – Khi em vào Lớp 1, cuộc sống bớt gắn bó với gia đình, em gắn bó dần dần với trường, với lớp, với bạn học.

Có nhiều nguyên nhân tình cờ đem lại cho em người bạn học.

- Có khi là bạn cùng đi với em đến trường: Ai cùng đi học với em vậy?
- Có khi do ngồi cạnh nhau mà thân nhau: Ai ngồi cạnh em vậy?
- Có khi cãi nhau rồi làm lành rồi thân nhau: Em có gặp cảnh đó không?

Và còn nhiều cách kết bạn với nhau... Em hãy kể trong lớp mình em đã kết bạn với ai? Hai người đã có kỷ niệm gì với nhau?

2. Bạn tốt – Thế nào là người bạn tốt ở Lớp 1? Trong các tiêu chuẩn sau, em chọn tiêu chuẩn nào:

- Người chăm học và học giỏi.
- Người xinh và ăn mặc đẹp.
- Người thích sống tự lập, tự phục vụ như em.

Tại sao em chọn người bạn đó? Chọn như vậy đúng hay sai? Tại sao?

3. Bạn tốt nhưng học chậm – Thế nào là người bạn tốt mà học chậm? Em sống và cùng học với bạn đó như thế nào?

- Em viết bài vào vở hộ bạn, mong bạn đó khỏi bị chê.
- Em không biết giúp đỡ theo cách nào, chỉ tìm đến bên bạn và tỏ ra đồng cảm thôi.
- Em và bạn gặp nhau vào ngày nghỉ, và giúp bạn đó. Em như

ở lớp, giúp bạn làm lại các việc: (a) Ôn cái đã biết (b) Phân tích cái mới học (c) Giúp bạn biết ghi lại, rồi đọc lại.

Đó là ví dụ với môn Tiếng Việt. Còn với môn khác thì em làm cách gì?

4. Bạn tốt nhưng dại dột – Có những bạn học dại dột. Bạn tốt mà dại dột có thể rủ em làm những điều *dại dột* như sau:

- Rủ em đi bơi dù chưa học bơi và đi bơi mà không có người lớn canh chừng. Em đối xử với việc rủ rê này như thế nào cho đúng?
- Rủ em nghịch dại: Nghịch lửa, nghịch vật sắc nhọn, nghịch chất nổ. Em đối xử với việc rủ rê này như thế nào cho đúng?
- Rủ em cư xử không đúng: Trêu chọc người khuyết tật, giễu cợt người già, trêu chọc trẻ nhỏ, hành hạ con vật nuôi, phá tổ chim... Em đối xử với việc rủ rê này như thế nào cho đúng?

5. Bạn tốt giúp nhau sống tự lập

Trong một ngày, đã có quy định về cách sống *tự lập, tự phục vụ*. Bạn tốt giúp nhau tự lập như thế nào?

- Buổi sáng ngủ dậy. Em và bạn không ở gần nhau. Ngủ dậy, em có thể gọi điện thoại đánh thức bạn không? Các em chơi đóng vai tập cách gọi bạn cho buổi sáng vui vẻ nhé:
A – A-lô, gà nhà ấy gáy chưa?
B – A-lô, nhà mình chỉ có gà mái thôi, nó không gáy!
A – Thế ai gọi ấy dậy?
B – Mẹ mình, chị mình, đồng hồ báo thức nữa!
A – Hay đấy! Coi như gà mái nhà ấy biết gáy!
B – Mình mách mẹ và chị nhé?
A – Mình nói thế đâu? Đồng hồ báo thức nhà ấy là gà mái.

- b. Em biết bạn không chịu ăn sáng. Em dùng cách gì khuyến khích bạn cùng ăn sáng một lúc với em để cùng đi học đúng giờ? Hãy nghĩ là nhà cả hai bạn đều có điện thoại.
- c. Nếu ở vùng nghèo, không có điện thoại, em sẽ cùng bạn thân có những quy ước với nhau thế nào để cùng dậy sớm, cùng tập thể dục, cùng ăn sáng và cùng đi học đúng giờ?

6. Bạn tốt tranh cãi để tìm Đúng hoặc Sai, cái Hay cái Đẹp

Ai đúng ai sai trong hình dưới đây? Tại sao đúng hoặc tại sao sai?

Việt Nam ta có câu: “*Thua thầy một vạn không bằng kém bạn một ly*”. Em có đồng ý với câu đó không? Các em tranh cãi nhau về câu nói đó, xem ai đồng ý ai không đồng ý, tại sao đồng ý và không đồng ý?

Hoạt động 4 – Em tự lập trong cách ăn

Thảo luận 1

Em có bữa ăn sáng ở nhà (có khi ở trường), ăn trưa ở trường (hoặc ở nhà nếu trường vẫn còn học một buổi), và ăn tối ở nhà...

Cô giáo đề nghị trước khi ăn trưa ở trường, các em mời nhau cùng ăn bằng những câu ca dao này:

*Cầy đồng đang buổi ban trưa,
Mồ hôi thánh thót như mưa ruộng cầy,
Ai ơi bụng bát cơm đầy,
Đeo thơm một hạt đắng cay muôn phần
Mời các bạn ăn cơm!*

Các em cho biết: Tại sao cô giáo đề ra lời mời như thế trước khi cùng ăn ở trường? Lời mời đó có ích lợi gì cho chúng ta khi ăn?

Các em thực hành lời mời và áp dụng ngay trưa nay nhé?

Thảo luận 2

GV: Bàn về việc ăn, mọi người đều nói đến hai tiếng TIẾT KIỆM.

Các em cho biết:

- Tiết kiệm là gì?
- Thế nào là tiết kiệm ăn uống?
- Tại sao trước hết phải nghĩ đến tiết kiệm trong việc ăn uống?
- Nhà giàu có cần ăn uống tiết kiệm không, hay chỉ nhà nghèo mới cần tiết kiệm?

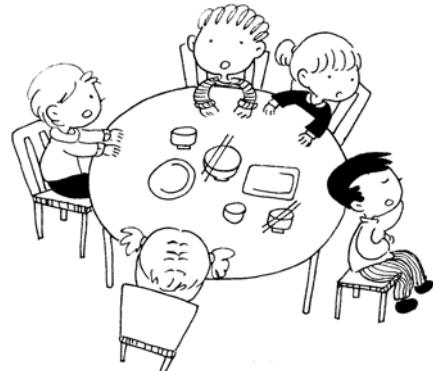
Vậy, các em cho biết: *Tiết kiệm trong ăn uống* có phải là như sau không:

- (1) Ăn uống vừa đủ để sống khỏe mà học và lao động.
- (2) Không làm vương vãi thức ăn khi ăn.
- (3) Không tham lam dùng những thức ăn và đồ uống gây béo phì.

KỸ NĂNG SỐNG trong việc ăn uống

1. Các em nhớ lại bài trong môn Khoa Học về cân nặng. Trong bài đó có bảng một số thức ăn.
  - a. Em chọn thức ăn nào để vừa đủ dinh dưỡng? Đó có là tiết kiệm không? Tiết kiệm gì?
  - b. Em chọn thức ăn nào để không bị táo bón? Đó có là tiết kiệm không? Tiết kiệm gì?
  - c. Em chọn thức ăn nào để không bị béo phì? Đó có là tiết kiệm không? Tiết kiệm gì?
2. Bác Trần Đăng Tuấn, đã lập ra Dự án Cơm có thịt để giúp đỡ học sinh miền núi và vùng dân tộc thiểu số.
  - a. Em có biết chuyện đó không? Nếu chưa biết, em hãy tìm hiểu về dự án đó. Em làm cách gì để tìm hiểu?
  - b. Em nghĩ gì về việc đó mỗi khi em không tiết kiệm trong việc ăn uống? Em viết ý nghĩ đó ra.
  - c. Các em nghĩ gì và có thể làm gì để giúp đỡ Dự án Cơm có thịt đó?
3. Các em thảo luận: Trong hình ảnh bên có điều gì đáng chê về việc ăn uống? Em nói lời gì với bạn chê cơm không ăn? Hãy viết câu đó ra.
4. Em nói rồi viết câu trả lời vào vở: Tại sao biết tiết kiệm ăn uống thì cũng biết tiết kiệm trong mọi việc khác trong đời sống?
5. Em nói rồi viết câu trả lời vào vở: Khi nhìn thấy người không tiết kiệm (phí phạm) trong việc ăn uống, em gọi người đó bằng một tên gọi gì? Tại sao em đặt tên gọi đó cho người như thế?

Hoạt động 5 – Hết giờ học ở trường

Thảo luận 1

Hãy tìm những câu chào giáo viên và cán bộ, nhân viên nhà trường khi hết giờ học ở trường:

- a. Em chào cô (thầy).
- b. Em chào cô (thầy), em về.
- c. Hẹn gặp cô (thầy) ngày mai.
- d. Cháu chào bác bảo vệ ạ.
- e. Cháu chào bác, cháu về.
- f. Cháu chào bác, hẹn gặp bác ngày mai.

Thảo luận 2

Hãy tìm những câu chào mẹ, hoặc bố, hoặc ông bà đến đón em khi hết giờ học ở trường:

- a. Con (cháu) chào mẹ (bố, ông, bà).
- b. Con (cháu) chào mẹ (bố, ông, bà). Nhớ quá!
- c. Con (cháu) chào mẹ (bố, ông, bà). Cả ngày mới được gặp!
- d. Con (cháu) chào mẹ (bố, ông, bà). Hôm nay học rất thích!

Khi người nhà đến đón muộn

Em là người sống tự lập, em sẽ hành động như thế nào:

- a. Khóc nhè.
- b. Ngồi đọc sách chờ người đến đón.
- c. Lấy miếng bánh ra chia nhau với bạn cũng đang chờ người đến đón.

Tổ chức đóng vai chuyện hết giờ học (1)

Em – Cháu chào bà. Sao hôm nay bà đến sớm thế?

Bà – Bà đến đón cháu sớm để còn về trông ông.

Em – Ông làm sao, hả bà?

Bà – Ông tưới cây bị ngã.

Em – Ôi thế thì về nhanh nhanh, cháu thương ông quá!

Tổ chức đóng vai chuyện hết giờ học (2)

Em – Con chào mẹ. Sao hôm nay mẹ đến sớm thế?

Mẹ – Mẹ chào con. Hôm nay con có vẻ vui thế?

Em – Hôm nay con đóng vai, được cả lớp vỗ tay.

Mẹ – Đóng vai gì? Đóng vai con chó gầy nhom à?

Em – Đúng thế, đóng vai con chó hiền của cô gái nghèo.

Mẹ – Con chó thử đóng vai đì nào?

Em – Đến tối, cả nhà ăn xong, con sẽ đóng. Bay giờ mình về đi. Con nóng ruột lắm rồi!

Hết giờ học em đến bể bơi

Hết giờ học, em được đến bể bơi. Em sẽ sống tự lập như thế nào ở bể bơi?

Em tự đọc và đánh dấu + hoặc – vào điều nên hoặc không nên làm và còn một việc cuối để em nghĩ ra và tự đánh dấu + hoặc –

Giữ vệ sinh
bể bơi

Chạy lung tung
quanh bể bơi

Theo hướng dẫn
của giáo viên

Tắm sạch trước
khi bơi

Hò hét đuổi nhau
quanh bể bơi

Hết giờ học em đá bóng

Hết giờ học, em được đi đá bóng. Em sẽ sống tự lập như thế nào ở bãi bóng?

Em tự đọc và đánh dấu + hoặc – vào điều nên hoặc không nên làm và còn một việc cuối để em nghĩ ra và tự đánh dấu + hoặc –

Giữ vệ sinh
bãi bóng

Chạy lung tung
đá vào chân bạn

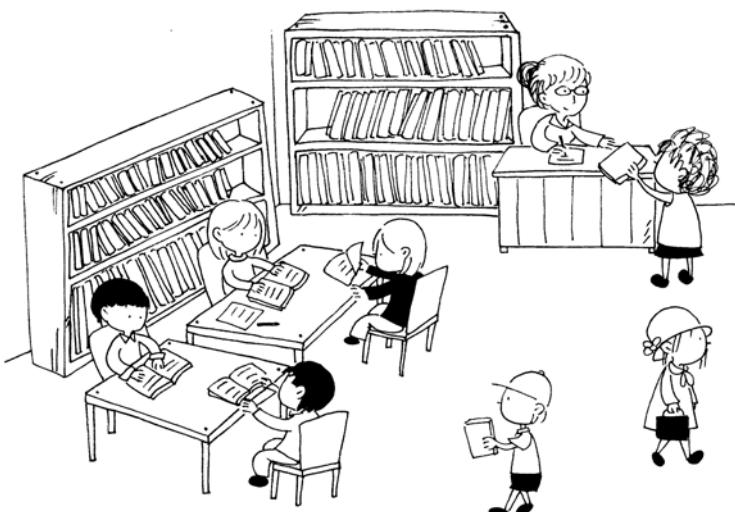
Đá giỏi và được
giáo viên khen

Tắm sạch trước
khi về nhà

Hò hét nghịch
không đá bóng

.....
.....

Hết giờ học em đến Thư viện đọc sách

- Em đã học đến cuối Lớp 1, em có thích đọc sách không?
- Em đã đọc hết quyển sách nào rồi?
- Em hãy viết ra mấy câu hỏi sau khi đọc sách đó. Em đem các câu hỏi đó về hỏi cha mẹ hoặc đem đến trường hỏi cô giáo.

Về nhà

Sau một ngày đi học ở trường, sau đó em được phép tham gia các hoạt động văn hóa, nghệ thuật, nay em phải về nhà đúng giờ.

Tại sao phải về nhà đúng giờ?

Làm cách gì để về đúng giờ?

Em có nhì nhèo với người đi đón để được ở lại thêm sân bóng, bể bơi, câu lạc bộ, thư viện, nhà văn hóa...?

Hoạt động 6 – Buổi tối trong gia đình

Cả một ngày bận rộn trôi đi.

Buổi tối là thời gian dành cho gia đình.

Thảo luận

1. Các em xem hình này, gia đình đang chờ ai chưa về? Em tưởng tượng tượng mỗi người trong hình này nói một câu gì đó tỏ ra đang mong chờ người thân trở về nhà.

2. Từng em kể về gia đình của mình: nhà em có mấy người, có những ai, làm gì? Buổi tối, khi mọi người về nhà, em kể về từng người xem người đó làm gì, nói gì với ai... Em nhận xét người đó vui hay không vui?

3. Thường thường buổi tối, nhà em họp mặt đông đủ từ mấy giờ? Trong lúc chờ mọi người về đông đủ, em thường làm việc gì? *Thư giãn* nghĩa là làm những việc gì, nhằm mục đích gì? Tại sao các hình khác nhau bên dưới đều có chung một chủ thích là *Thư giãn*?

Bữa ăn tối

1. Em có giúp mẹ hoặc bà hoặc chị làm bếp, hay chỉ chờ xong cơm thì ngồi vào ăn? Em có thể giúp được việc gì?
2. Khi ngồi vào ăn, em có muốn mời cả nhà theo cách mời nhau ở trường không? Em còn nhớ câu: "...dẻo thơm một hạt, đắng cay muôn phần" không? Em thử nói mấy câu ca dao đó trước hoặc trong khi ăn, xem cả nhà có khen em không?
3. Trong khi ăn, có được phép nói không? Khi ăn, nên nói chuyện khe khẽ, nhẹ nhàng, đầm ấm, hay là nên nói to?
4. Có mấy cách để tỏ lòng biết ơn cha mẹ, ông bà đã cho em bữa ăn no và ngon? Em hãy chọn để không lặp đi lặp lại:
  - a. Ôi, hôm nay mẹ nấu canh ngon quá!
  - b. Hôm nay, món rau luộc hình như là bà làm, con thấy rất ngon!
  - c. Cám ơn mẹ (bà, chị...) đã cho cả nhà ăn bữa cơm thật ngon!
  - d. Con thấy hôm nay mẹ có gì vui ấy... nên món nào cũng ngon!
  - e. Ngày mai bà lại làm món rau trộn, bà nhé! Cám ơn bà!
5. Em có thể kể về bài đồng dao em làm ở lớp để cả nhà vui sau bữa ăn gia đình không?
6. Trong ngày, em có mắc một khuyết điểm. Em có thể kể cho cả nhà nghe, coi như em nhận lỗi, để càng ngày càng biết sống tự lập – tự phục vụ cả ở nhà và ở trường? Nhận lỗi có là hành động xấu không hay đó là hành động tốt? Tại sao?
7. Ăn cơm xong, em có thể giúp mẹ hoặc bà hoặc chị làm gì để dọn dẹp? Hay là bỏ đi chơi "game" hoặc đi coi truyền hình luôn?
8. Ăn cơm xong, nếu em có bài học cần xem lại, em nên nói như thế nào với cha mẹ hoặc ông bà hoặc anh chị, và xin phép đi làm công việc riêng?
9. Em nói và viết ra một ý nghĩ về bữa ăn gia đình. Em nghĩ gì về bữa ăn của các bạn nghèo đang hưởng Dự án Cơm có thịt của bác Trần Đăng Tuấn?

Giải trí buổi tối

1. Buổi tối, nhà có nhiều người, lại chỉ có một cái TiVi. Có ba cách như sau, em chọn cách nào:

- a. Thi nhau, ai giành được cái điều khiển thì được chọn chương trình mình thích, cả nhà phải theo.

- b. Nhường cho người lớn xem chương trình Thời sự xong thì cả nhà chọn một chương trình giải trí chung khác (xem phim, xem tin thể thao, xem thi tài năng, thi hoa hậu, v.v...).

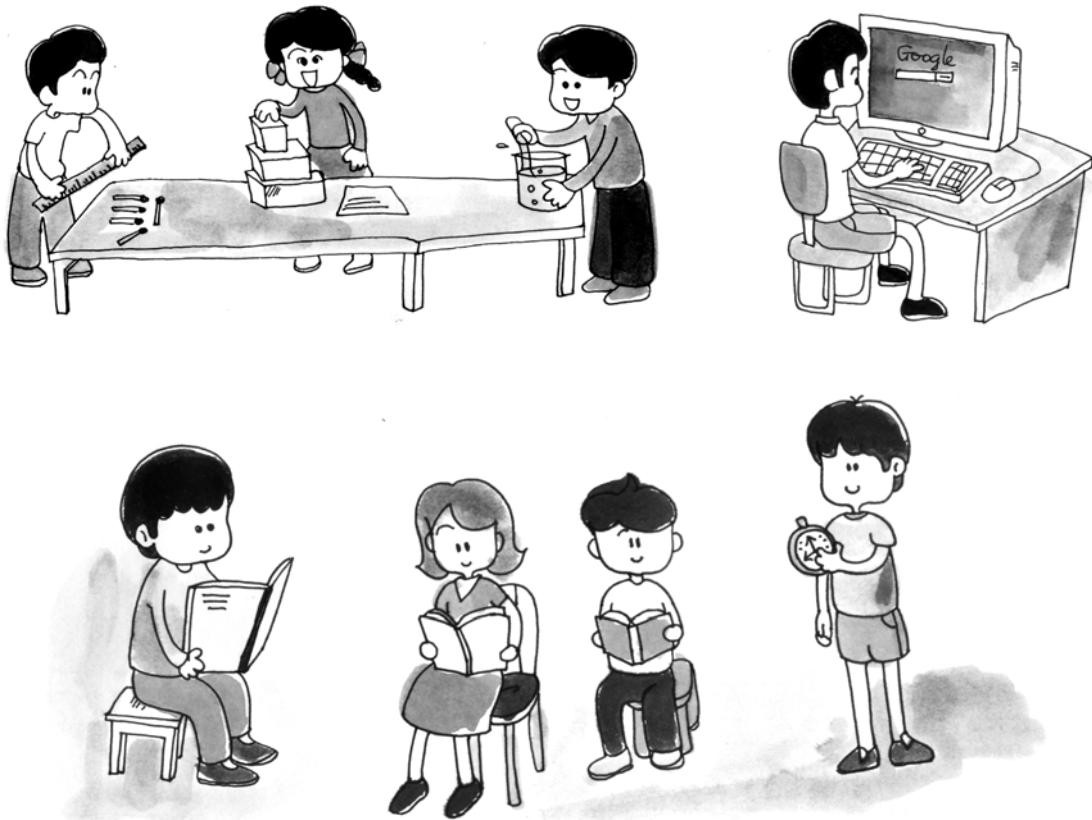

- c. Em nhường tất cả, nhưng cả nhà nhường cho em chương trình Hoạt hình và Thế giới động vật...

2. Có hai cách giải trí, em cần theo cả hai cách, nhưng nên dần dần hướng vào cách thứ hai – tại sao đó là *cách giải trí của con người tự lập*:

- Hưởng thụ của người khác làm ra.*
- Tự mình làm ra cho mình hưởng thụ.*
- Em gọi tên vài cách giải trí dưới đây. Ngoài ra còn có thể có những cách giải trí nào khác nữa tự mình làm ra:

- Thảo luận rất quan trọng: Chơi game như thế nào? Tuyệt đối không chơi? Chơi có giới hạn? Chơi khi được cha mẹ cho phép? Chọn cách nào và tại sao chọn cách đó?

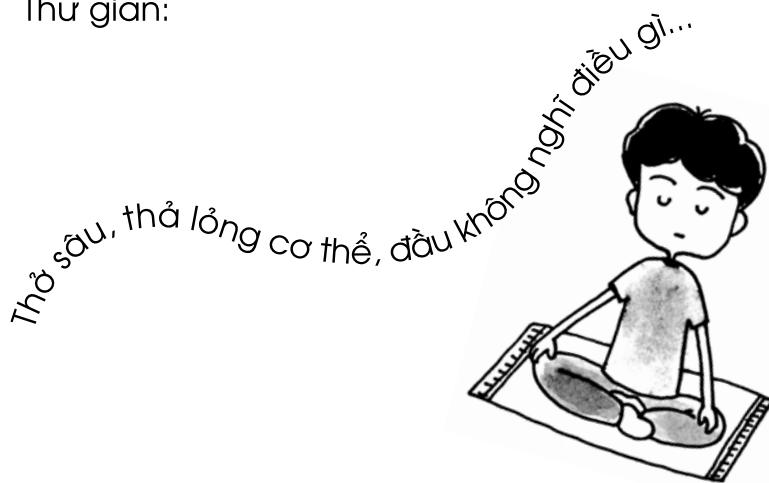
Kết thúc một ngày hoạt động

Một ngày làm việc của *Người tự lập, tự phục vụ* sắp hết.

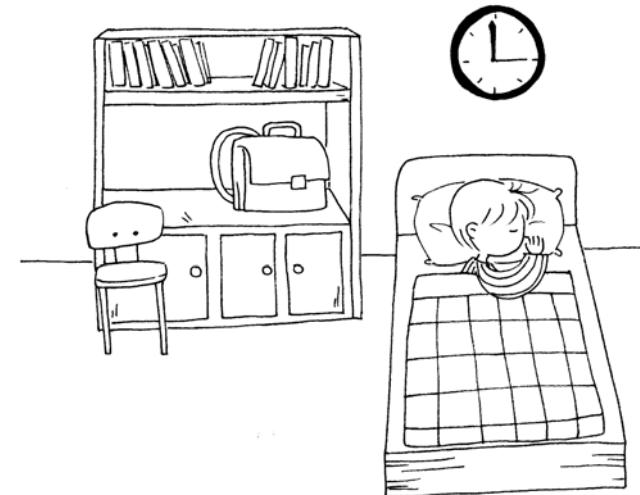
Một ngày vui vẻ sống và học và vui chơi.

Bây giờ, có hai việc em cần làm trước khi đi ngủ:

1. Chào mọi người:
  - a. Tại sao phải chào mọi người trước khi đi ngủ?
  - b. Chào ông bà có giống như chào cha mẹ và anh chị em không?
  - c. Các em luyện tập những cách chào người thân khác nhau trước khi đi ngủ.
2. Thư giãn:

- a. Khác với mấy hình ảnh thư giãn đã học, *thư giãn buổi tối trước khi đi ngủ* có gì khác?
- b. Làm việc gì và như thế nào để thư giãn trước khi đi ngủ?
Các em cùng tập thở sâu, thả lỏng người, khẽ nhắm mắt để đầu “rỗng” như thế nào, em có làm được không?
- c. Đố các em tìm ra một chỗ vẽ sai trong hình bên.

Bài học cuối năm

EM HỌC SỐNG TỰ LẬP

Mời em tự đọc (1)

Em đã sắp học xong Lớp 1. Môn Tiếng Việt dạy em biết tự đọc và tự viết. Nay em sẽ tự đọc các bài học cuối năm. Em sẽ đọc, rồi thảo luận, rồi tự viết câu trả lời. Đồng ý không?

Kiểm tra nói

GV: Đoạn “Mời em tự đọc (1)” giao cho em việc làm gì vào cuối năm học?

GV: Các em sẽ làm từng việc gì?

Mời em tự đọc (2)

Em chọn một câu trả lời em cho là đúng và ghi vào vở:

- Môn Lối sống Lớp 1 hướng dẫn em cách *sống tự lập*. Đúng hay không đúng?
- Sống tự lập* là mọi việc đều nhờ người khác làm cho mình hưởng. Đúng hay không đúng?
- Sống tự lập* là tự phục vụ mình từ việc nhỏ nhất. Em cho biết: Tự đánh răng buổi sáng có là *sống tự lập* không? Tại sao?

Mời em tự đọc (3)

Em chọn một câu trả lời em cho là đúng và ghi vào vở.

Em yêu và quý trọng cô giáo vì:

- Cô giáo xinh và ăn mặc đẹp.
- Cô giáo hướng dẫn em sống tự lập và tự học giỏi.
- Cô giáo vất vả nhưng luôn luôn vui khi làm việc với em.

Mời em tự đọc (4)

Em chọn một câu trả lời em cho là đúng và ghi vào vở: em yêu và quý trọng cha mẹ vì:

- Cha mẹ em tôn trọng cô giáo và cùng cô giáo giúp em sống tự lập và học giỏi.
- Cha mẹ em đòi cô giáo cho em điểm cao.
- Cha mẹ em đòi hỏi cô giáo chăm sóc riêng em.

Mời em tự đánh giá chính mình (5)

Em chọn một câu trả lời em cho là đúng và ghi vào vở.

Em thấy cuối năm Lớp 1 em có những thay đổi gì:

- Em biết sống tự lập và biết tự phục vụ. Em yêu trường và yêu giáo viên. Mời em làm bài đồng dao về chuyện này.
- Em thích cùng học với các bạn để cả lớp cùng sống tự lập và tự học giỏi. Mời em làm bài đồng dao về chuyện này.
- Em tự thấy mình còn có chỗ nào chưa tốt trong cách sống tự lập và tự phục vụ? Mời em làm bài đồng dao tự giêu mình về chuyện này.

Mời các em tự đánh giá bằng cách tổ chức

Triển lãm *EM ĐÃ LỚN CUỐI NĂM*

MỤC LỤC

Lời dẫn bạn dùng sách	5
Lá thư đầu năm gửi các em học sinh Lớp 1	8
Bài 1: EM ĐÃ LỚN	10
Bài 2: EM TỔ CHỨC TRIỂN LÃM	13
Bài 3: EM TỰ PHỤC VỤ	17
Bài học cuối năm: EM HỌC SỐNG TỰ LẬP	48